

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. An Angelus, vel homo in statu innocentia potuerit peccare venialiter?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

ARTICULUS IV.

Quodnam sit subiectum remotum peccati venialis.

SUMMARI A.

1. Quilibet homo viator potest peccare venialiter in presenti statu.
2. Non autem in termino viae.
3. Homo in statu innocentia non potuit peccare venialiter.
4. Nec Angelus viator potuit peccare venialiter.
5. Disparitas cur in statu innocentia potuerit peccari mortaliter, non autem venialiter?
6. Disparitas inter gratiam naturae reparatam, & integram.
7. Quomodo potuerit Adamo sub veniali prohiberi comestio pomi?
8. Cur Adamus potuerit mereri vitando venialia, non autem illa committere?

§. I.

An Angelus, vel homo in statu innocentia potuerit peccare venialiter?

1. Certum est primò. Quemlibet hominem viatorem in presenti statu naturae lapsae posse peccare venialiter, ut amplius dicitur in Tract. de gr. B. V. excepta, quam speciali privilegio à venialibus etiam peccatis præservatam fuisse pie credit tota Ecclesia ex communi PP. doctrina.
2. Certum est secundò. Extra statum viae five in termino beatitudinis, five in termino damnationis non esse locum peccato veniali. Non in termino beatitudinis, quia status beatificus essentialiter excludit quamcunque levissimam miseriam, errorem, & offensionem DEI, quandoquidem quæcunque volunt & amant, illa volunt sub ordine ad DEUM & summum bonum clarè visum. Non in termino damnationis, quia ille status facit, ut damnati quæcunque agant ex odio DEI, adeoque induant mortalem malitiam. Neque refert, quòd legantur Dæmones aliquando ad quasdam levitates & jocos, qui non nisi venialem malitiam continent, homines instigasse: nam & ista non agunt nisi ex pessima intentione, homines à DEO ad suum cultum & familiaritatem abstrahendi. Hoc posito, sit
3. CONCLUSIO PRIMA. *Homo in statu innocentia non potuit peccare venialiter.* S. D. q. 89. a. 3.

Ratio ipsius est primò. In quolibet peccato veniali supponitur defectus debite subordinationis inter vires inferiores & superiores: atque talis defectus repugnat in statu innocentia: ergo in eodem statu repugnat peccatum veniale. Major probatur. Peccatum veniale vel est tale ex subreptione, & defectu plenae deliberationis, vel ex genere & conditione objecti, vel ex parvitate materiae: sed in omnibus istis modis invenitur aliqua turbatio debiti ordinis: nam peccatum ex subreptione ideo contingit, quòd appetitus inferior antevertat deliberationem & perturbet iudicium rationis: si est peccatum veniale ex genere suo, vel parvitate materiae, tunc ideo fit, quòd ratio inferior, quæ operatur circa media,

non servet debitam subordinationem ad rationem superiorem ultimo fini immobiliter adherentem, ut habet S. D. q. 89. a. 3. vel enim ratio inferior fertur in media, ut regulata à ratione superiori firmiter adherente fini ultimo, aut non. Si primum; non potest esse deordinata circa media, adeoque nec potest esse veniale peccatum: si secundum; ergo non operatur ut subordinata rationi superiori. Minor constat. In hoc quippe status innocentia consistebat, quòd cum esset status naturae felicitis & integritatis, ratio superior esset subordinata DEO, ratio inferior superiori; ex qua deinde subordinatione reliquarum etiam virium subiectio & debita subordinatio promanebat.

Ratio est secundò ex arg. *Sed contra.* Status innocentia repugnat quolibet malum, peccatas & miseria: sed peccatum veniale est anime miseria inducens reatum poenae, & per peccatitiam, qua est quadam afflictio spiritus, expiari debet: insuper ex eiusmodi frequentatis aditus potuisset generari habitus vitiosus, qui est miseria naturae rationalis: ergo peccatum veniale repugnabat pro statu innocentia. Major est communis Theologorum è S. Aug. l. 14. de civit. DEI dicente: *Nec aberat quicquam, quòd bona voluntas adipisceretur, nec inerat, quòd carum animumve hominis feliciter vivens offenderet.* Quæ rationes cum procedant ex natura status innocentia, probant, impotentiam peccandi venialiter statui innocentia convenire non tantum ex protectione DEI extrinseca, sed etiam ex intrinseca exigentia status illius.

CONCLUSIO SECUNDA. *Angelus viator non potuit peccare venialiter.* S. D. a. 4. Ratio est primo ex dictis. Major longè fuit peccatio Angeli viatoris, quam hominis in statu innocentia: ergo si iste non potuit peccare venialiter, obstante perfecta virium subordinatione, multò minùs Angelus potuit peccare venialiter.

Ratio est secundò: quia sicut intellectus Angelicus attingit conclusiones in ipsis principiis sic voluntas ipsius non fertur in media, nisi prout stant sub ordine finis ultimi: ergo non potest deordinari circa media, nisi hoc ipso deordinato circa ultimum finem: sed hoc est peccare mortaliter: ergo.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Obijcies primò. Iustitia originalis non præservabat hominem à peccatis mortalibus: ergo neque præservasset à venialibus. Contra: quia probatur: Mortale peccatum est incomparabiliter majus malum, quam veniale: ergo si ipsius malitia, miseria, & inordinatio non fuit impedita per iustitiam originalem, neque minor longè miseria peccati venialis fuisset imposita.

Respon-